

Meerjarenplan en -financiering Brainport Development NV 2021-2024

Inleiding

Eind 2020 loopt de huidige periode van meerjarenplan en -financiering van Brainport Development NV 2017-2020 af. In lijn met eerdere besluitvorming om Brainport Development meerjarig te financieren wordt u hierbij een voorstel gedaan om de inzet van Brainport te bepalen voor een nieuwe periode van 4 jaren, de periode 2021-2024. Deze inzet is gebaseerd op het concept meerjarenplan- en financiering van Brainport Development dat op 11 december 2019 is vastgesteld door de Stichting Brainport.

1.1. Brainport is een succesformule die ook in Den Haag wordt erkend (Brainport Nationale Actieagenda)

Samenwerking loont. Brainport Eindhoven heeft de afgelopen jaren haar positie gevestigd als één van de drie economische kerngebieden van Nederland. Nergens anders in Nederland was de economische groei zo krachtig. Dankzij de innovatiekracht op sleuteltechnologieën en de triple helix samenwerking - verankerd in het ecosysteem Brainport - neemt deze regio op het internationale speelveld een sterke positie in en draagt op deze wijze in belangrijke mate bij aan het duurzame verdienvermogen van Nederland, nu en in de toekomst. Hierdoor werd door inzet van Brainport Development de Mainport status voor onze regio eind 2016 officieel behaald. Vervolgens heeft de inzet geresulteerd in een steeds steviger en structureler partnerschap met het Rijk en de Regio, die tot uiting is gekomen in de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) waarlangs de meerjarige samenwerking met het Rijk is vastgelegd. De directe lijn die de regio via Brainport met het Rijk heeft, borgt agendering van regionale vraagstukken zoals bereikbaarheid en duurzame werkgelegenheid. Daarnaast zorgt de bekendheid van Brainport op nationale schaal voor de positionering van de regio als aantrekkelijke leefomgeving.

Dit strategisch partnerschap met het Rijk heeft voor de regio onder andere de Regio Deal Brainport Eindhoven (€ 130 miljoen Rijksmiddelen) opgeleverd, als vliegwiel voor het concretiseren van de meest urgente opgaven uit die BNA op het gebied van Voorzieningen, Talent en Innovaties met een maatschappelijke impact. Specifiek is door Brainport Development binnen deze Regiodeal een financieringsregeling opgezet met een bijdrage van € 7 miljoen ter ondersteuning van voorzieningenprojecten in subregio's.

Het speelveld van innovatievermogen verplaatst zich steeds meer naar regio's, waar de aanwezigheid van goede arbeid, clusters van samenwerkende bedrijven en kennis en fysieke infrastructuur in hoge mate aanwezig zijn. De ambitie van onze regio is om hier een leidende positie te spelen. Ook willen we onze toppositie op sleuteltechnologiegebieden (o.a. robotica, advanced manufacturing, artificial intelligence, fotonica) voor nu en voor de toekomst verdere uitbouwen. We sluiten hiermee aan bij het Rijksbeleid zoals recent ook verwoord in de "groeibrief". Daarnaast zijn we ook in gesprek en geven onze aanbevelingen aan het Rijk voor een ondersteunend Investeringsfonds.

In de afgelopen meerjarenperiode van Brainport Development is meer gerealiseerd dan de versterking van de samenwerking met en de erkenning van het Rijk. Prestaties waaraan onze unieke samenwerking van overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven aan ten grondslag ligt. Samenwerking en een juiste mix van consistentie in strategie én gelijktijdig adaptiviteit daar waar nodig, blijven het recept om in de toekomst sterk te blijven, om nog meer waarde toe te voegen voor nog meer mensen. Het gaat daarbij niet alleen om (economische) welvaart, maar ook om welzijn. Brainport Development wil en zal ook de komende periode haar rol nemen om dit samen met de Metropoolregio Eindhoven en alle andere partners verder te bevorderen.

1.2 Periodieke (4-jaarlijks) herijken van het Meerjarenplan om aansluiting te houden bij ontwikkelingen

Samenwerking blijft het recept om in de toekomst sterk te blijven, om nog meer waarde toe te voegen voor nog meer mensen. Dat is de overtuiging die ten grondslag ligt aan het meerjarenplan 2021-2024 van Brainport Development NV. De focus blijft liggen op open innovatie tussen high tech en de maakindustrie. Het meerjarenplan spreekt ook nadrukkelijk de ambitie uit om nog meer maatschappelijke impact te hebben. We zien kansen om de kennis en organisatiekracht van Brainport in te zetten voor nieuwe oplossingen en proposities die bijdragen aan o.a. brede werkgelegenheid, gezondheid, mobiliteit, duurzame energie en voedselketens, veilige leefomgeving. Kortom, aan een brede welvaart voor zoveel mogelijk mensen.

Samenwerking blijft het recept om in de toekomst sterk te blijven. Naast de focus op open innovatie tussen high tech en de maakindustrie, spreekt het meerjarenplan ook nadrukkelijk de ambitie uit om nog meer maatschappelijke impact te hebben.

Het meerjarenplan 2021-2024 richt zich op het onderhouden én daarnaast op het versterken van het ecosysteem, oftewel het realiseren van een multiplier voor inhoudelijke versnelling. De overheidsbasisfinanciering voor Brainport Development is voor het overgrote deel bestemd voor 'de basistaak' van Brainport Development NV, het onderhoud van het ecosysteem. De activiteiten voor het versterken van het ecosysteem worden voor het leeuwendeel betaald uit aanvullende middelen die uit diverse bronnen vergaard (multiplier op basisfinanciering) worden. Een uitgebreidere beschrijving van de activiteiten voor het onderhoud en voor het versterken van het ecosysteem treft u aan in het meerjarenplan van Brainport Development NV.

In de jaarplannen zal steeds per jaar een nadere uitwerking en concretisering gegeven worden van de rollen, taken en doelen die nagestreefd worden.

1.3 Brainport Development NV is de triple-helix ontwikkel- en uitvoeringsorganisatie

Het samenwerkingsmodel in onze Brainportregio is hét voorbeeld voor economische structuurversterking, nationaal en internationaal. De kern ervan is dat bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden in de programmatische aanpak daarvan in gezamenlijkheid eigenaar zijn, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. De overheid financiert hiertoe een basisorganisatie met uitvoeringskracht. Bedrijfsleven en kennisinstellingen treden daarin op als co-financier en kartrekker door hun bijdragen aan activiteiten of business.

De rolverdeling binnen de Triple Helix en de inrichting van de samenwerking rond Brainport Development NV maakt het ook mogelijk dat de basisfinanciering van de overheid als cofinanciering voor provinciale, nationale en Europese programma's kan worden opgevoerd. Dat leidt er in de nu lopende periode meerjarenfinanciering (2017-2020) toe dat er een stevige financiële multiplier wordt bereikt op activiteiten en projecten. De voor de uitvoering van de projecten en activiteiten verstrekte "basisfinanciering" (€ 4.267.879) resulteert in een multiplier van 2,3, zijnde € 9.844.000 (jaarrekening 2018).

Bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen investeren in strategievorming voor de regio én in eigenaarschap op projecten. Uit een scan van de projectadministratie van Brainport blijkt dat de bijdrage hiervan aan Brainport Development-projecten (naast de in de jaarrekening opgenomen € 650.000 'in cash'), tenminste € 2.500.000 'in kind' bedroeg. Overigens cofinancierden bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen in datzelfde jaar stevig op de Regio Deal Brainport Eindhoven-projecten, hun gezamenlijke toegezegde cofinanciering aan de in dat jaar gestarte projecten bedroeg € 69.000.000. Ook buiten de Regio Deal investeren de niet-overheidspartners aanzienlijk in de Brainport-samenwerking. Zo heeft ASML een bijdrage van € 12.500.000 toegezegd aan het verbeteren van de

bereikbaarheid van De Run in Veldhoven, een overeenkomst tussen gemeente Veldhoven, Eindhoven en ASML waaraan Brainport Development meewerkte.

1.4 Het Meerjarenplan staat ten dienste van het hele werkgebied van de Metropoolregio Eindhoven

Het geografische werkgebied van Brainport Development NV is gelijk aan dat van de Metropoolregio Eindhoven. Binnen dit werkgebied is de afgelopen periode door Brainport Development ook steeds meer een strategische verbindingsrol ingericht richting gemeenten, en gemeente overstijgend vooral op subregionaal niveau (Peel, Kempen, A2-gemeenten en het stedelijk gebied). Dit levert enerzijds een concrete bijdrage op aan de vorming van de subregionale economische agenda's als input voor de Brainport Nationale Actieagenda. Anderzijds levert Brainport Development ondersteuning aan projecten zoals Metalot Campus, Techniekhuis Deurne en het Brainport Talent Attraction Program (Kempen), maar ook aan start ups en scale ups vanuit het MKB in de gehele regio via directe bedrijfsadvisering, Brainport Development gaat in de komende periode nadrukkelijk ook op dit schaalniveau met gemeenten aan de slag. Dit ook in nauwe afstemming met de opdracht van de Metropoolregio Eindhoven om de subregionale economische agenda's te verbinden met de Brainport Actieagenda.

In lijn met het onlangs in het AB Metropoolregio Eindhoven vastgestelde werkprogramma 2020 is voor het thema Economie als strategische opgave benoemd 'het versterken van de verbinding tussen de gemeentelijke/subregionale agenda's en de Brainport Nationale Actieagenda.' Per subregio zijn door gemeenten proposities benoemd die met ondersteuning van Brainport Development en Metropoolregio Eindhoven worden opgepakt.

1.5 Integratie van het Brainport International Program (BIP) in het Meerjarenplan

Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven hebben in 2013 een internationaliseringsstrategie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. Met de strategie en uitvoeringsprogramma werd vanuit 1 gedeelde visie en werkwijze ingezet op verbetering van onze internationale economische positie, gericht op een toename van buitenlandse investeringen, bedrijven, kenniswerkers, etc. Om dit te realiseren is er een uitvoeringsteam opgezet, het BIP, apart gefinancierd door voornoemde 4 gemeenten en ondergebracht bij Brainport Development. Naast de financiering leveren deze gemeenten ook personele capaciteit aan het BIP. De inzet binnen het BIP beperkte zich overigens niet tot deze 4 gemeenten, maar tot de hele regio. Bij de start is ten doel gesteld dat dit internationaal programma op termijn geïncorporeerd zou worden in de reguliere activiteiten van Brainport Development. Met de nieuwe periode meerjarenfinanciering wordt internationalisering een vast integraal onderdeel van de reguliere taken van Brainport Development, met name als het gaat om de activiteiten voor business development, marketing en belangenbehartiging. Integratie van het BIP in het Meerjarenplan impliceert dat de separate financieringsstroom van deze 4 gemeenten voor BIP vanaf 2021 wordt geïntegreerd in hun "extra" bijdrage aan de meerjarenfinanciering.

1.6 Voor de uitvoering van het meerjarenplan willen we een aantal aandachtspunten meegeven

De voorbije maanden is meermaals gesproken in poho economie over het meerjarenplan Brainport Development en de wijze waarop dit aansluit op prioriteiten in de diverse gemeentelijke en subregionale agenda's. De directeur van Brainport Development heeft de afgelopen periode het portefeuillehoudersoverleg van de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied bijgewoond om de brede verbinding tussen deze thema's enerzijds en de Brainportstrategie anderzijds in gezamenlijkheid te versterken. In die gesprekken zijn de volgende punten naar voren gekomen:

- Talentontwikkeling: het kunnen aantrekken van goede mensen is een belangrijk speerpunt bij veel gemeenten. Binnen de subregio's lopen al diverse initiatieven. Uitdaging is om deze op regionale schaal nog meer te verbinden met andere lopende projecten binnen Brainport verband.

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

- MKB/Ondernemerschap: het lokaal belang om de gesprekken met MKB-bedrijven te voeren, hun mee te trekken en te verleiden om in regionaal verband/clusters tot nieuwe product-markt combinaties te komen. Inzet op nieuwe producten en diensten gericht op diversificatie in het MKB.
- Maatschappelijke vraagstukken: de technologiebasis van Brainport inzetten voor nieuwe vraagstukken, o.a. rondom agrotech, energie, mobiliteit, veiligheid. Dit in verbinding met de andere thema's van de Metropoolregio Eindhoven.
- Vestigingsklimaat-bereikbaarheid: publieke investeringen in het vestigingsklimaat zijn nodig om talenten en bedrijven te verbinden aan de regio. Specifiek de bereikbaarheid van onze regio vraagt gezamenlijke prioriteit van regionale partijen (gemeenten, Metropoolregio Eindhoven, Brainport) om vanuit een totaal mobiliteitsbeeld van de regio te handelen.

2.1 De uitgangspunten voor financiering sluiten aan op het meerjarenplan

Onder de huidige meerjarige uitvoeringsovereenkomst (2017-2020) ontvangt Brainport Development van de vijf aandeelhouders (Metropoolregio Eindhoven en vier campusgemeenten) via de Metropoolregio Eindhoven een (basis)financiering van € 4.267.879,- per jaar. Daarnaast is de afgelopen periode apart betaald voor BIP.

Financiering Brainport Development NV 2017-2020:

	Aandeelhoudersbijdrage	BIP	Totaal incl BIP
MRE	€ 1.915.802		€ 1.915.802
Eindhoven			
Eindhoven	€ 1.416.103	€ 189.325	€ 1.605.428
Helmond	€ 490.839	€ 65.915	€ 556.754
Veldhoven	€ 265.158	€ 16.460	€ 281.618
Best	€ 179.978	€ 13.300	€ 193.278
Totaal	€ 4.267.879	€ 285.000	€ 4.552.880

Het internationale programma wordt vanaf 2021 als basistaak van Brainport Development geïntegreerd in de aandeelhoudersbijdrage. Eindhoven blijft wel de 3,5 fte leveren voor de uitvoering van de internationale taken die vanuit het BIP zijn opgenomen door Brainport Development. De overige C4 gemeenten blijven ook hun aandeel fte leveren. Doordat het internationale programma vanaf 2021 als basistaak van Brainport Development in de aandeelhoudersbijdrage wordt geïntegreerd, wordt € 50.000 aan efficiency gewonnen.

2.2 Indexering van de overheidsbijdrage is van belang om de doelstellingen te kunnen blijven realiseren

Er is de afgelopen periode (2017-2020) geen sprake geweest van indexering van de basisfinanciering van de overheidspartners aan Brainport Development NV. Gezien de aard van de kosten van de Brainportorganisatie (primair personeels- en huisvestingskosten) en de stijging hiervan door bijvoorbeeld nieuwe CAO-afspraken is dit niet langer houdbaar. Met andere woorden, het niet indexeren leidt tot het niet kunnen realiseren van de ambities. Vandaar het voorstel om met ingang van 2021 (met als peiljaar 2020) de basisfinanciering van de overheidspartners te indexeren. Dit is geheel in lijn met andere deelnemingen/GR-en. De indexatie gaat volgens dezelfde methodiek zoals die door de Zuidoost-Brabantse gemeenten ook voor de vier regionale GR-en wordt gehanteerd en de gewogen index daarbij vast te stellen op 90% lonen en 10% prijzen conform de gewogen index van de Metropoolregio Eindhoven.

In onderstaande tabel is de benodigde basisfinanciering weergegeven voor de nieuwe 4-jaars periode.

	2021	2022	2023	2024
MRE	€1.967.145	€2.006.488	€2.046.618	€2.087.550
Eindhoven	€1.614.348	€1.646.635	€1.679.568	€1.713.159
Helmond	€ 559.801	€ 570.997	€ 582.417	€ 594.065
Veldhoven	€ 286.200	€ 291.924	€ 297.762	€ 303.718
Best	€ 196.062	€ 199.984	€ 203.983	€ 208.063
Totaal	€4.623.556	€4.716.028	€4.810.348	€4.906.555

Bij de bedragen over de jaren 2022-2024 is uitgegaan van een indicatief indexeringspercentage van 2%. Voor 2021 is het reeds vastgesteld indexeringspercentage van 2,68 % toegepast. In de bijgevoegde bijlage 'overzicht gemeentelijke MRE-bijdragen t.b.v. Brainport Development 2021 NV' staat beschreven welke consequentie de indexatie van de bijdrage per gemeente heeft.

Kanttekeningen

1 Niet realiseren bijdrage overheidsaandeelhouders leidt tot beëindigen economische impuls in de regio

In het geval de overheidsaandeelhouders geen bijdrage meer verlenen aan Brainport Development of hun bijdrage verlagen, is het niet mogelijk om de economische ambities die we met elkaar willen realiseren, mogelijk te maken. Los daarvan zou dit het triple-helix model zwaar onder druk zetten en mogelijk het einde daarvan betekenen.

2. Het niet indexeren van de jaarlijkse bijdrage leidt tot bijstelling ambities

In het hier voorliggende voorstel worden de overheidsfinanciers verzocht om de basisfinanciering van Brainport Development NV te indexeren in lijn met alle overige GR'en van de Metropoolregio Eindhoven. Indien dat niet gebeurt zal Brainport Development de ambities naar beneden moeten bijstellen. De vennootschap zal, al met onmiddellijke ingang in 2021, jaarlijks moeten inkrimpen in de medewerkers die zij voor de activiteiten kan inzetten. Indien dit onverhoopt het geval zou zijn, zal de vennootschap steeds bij het opstellen van de nieuwe jaarplannen strikte keuzes moeten maken. Een deel van de in het (concept)meerjarenplan voorgenomen activiteiten zullen dan niet - of in verminderde mate – worden ontwikkeld of uitgevoerd.

2.3 De beproefde wijze van financiering volstaat en blijft ongewijzigd

De systematiek van financiering van Brainport Development NV sinds 2012 wordt niet gewijzigd in vergelijking zoals dat de voorbije jaren heeft plaatsgehad. De gemeenten financieren via de inwonerbijdrage aan de basisfinanciering van Brainport Development. Daarnaast vindt ook de financiering voor het aandeelhoudersdeel van Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best plaats via de Metropoolregio Eindhoven. De Metropoolregio Eindhoven is voor de financierende overheden de enige subsidiënt van Brainport Development NV. Dit is geregeld via de inwonerbijdrage van de 21 regiogemeenten. Daarmee wordt administratieve last laag gehouden. Van de gemeenten Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven wordt daarbovenop een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang. Deze bijdrage loopt eveneens via de begroting van de Metropoolregio Eindhoven.

2.4 Besluitvormingsproces

Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven blijven vanwege hun specifieke belang een extra bijdrage leveren aan de meerjarenfinanciering, bovenop hun aandeel in de bijdrage van de Metropoolregio Eindhoven/21 gemeenten (inwonerbijdrage). In voornoemde vier gemeenten ligt in de periode maart/april een onderling afgestemd raadsvoorstel voor, gericht op (1) hun "extra" bijdrage en (2) hun aandeel in de regionale bijdrage, daarmee de facto vooruitlopend op de voor het AB-MRE benodigde zienswijze.

De volgende vervolgstappen zijn en worden in het besluitvormingsproces voorzien:

- 5 maart Poho economie: bespreken voorstel Meerjarenplan en -financiering.
- 9 maart Dagelijks Bestuur: vrijgave voor zienswijze procedure naar colleges en raden.
- 25 maart Metropoolconferentie: presentatie Meerjarenplan en -financiering ten behoeve van raadsleden uit de 21 gemeenten.
- 15 maart - 20 mei: zienswijze op voorstel Meerjarenplan en -financiering.
- 22 juni Dagelijks Bestuur: bespreken uitkomsten zienswijzen.
- 1 juli: besluitvorming AB

Vervolgens kan het algemeen bestuur van de Stichting Brainport het meerjarenplan in het najaar definitief vaststellen.

Bijlagen

- Concept-meerjarenplan- en financiering Brainport Development 2021-2024 (op te vragen)
- Samenvatting jaarverslagen (op te vragen)
- Overzicht inwonersbijdragen Metropoolregio Eindhoven